

ВТОРА СЕДНИЦА НА СОБРАНИЕТО НА СЗПМ

Едногласно донесени програмата за работа и финансискиот план за 2020 година

Финансискиот извештај за периодот јануари - септември 2019 година реално ја отсликува работата на Сојузот: се работело рационално и економично

Втората седница на собранието на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија се одржа на 24 декември 2019 година. На седницата присуствуваа и директорот на Фондот на ПИОСМ, Шаип Зендењи, заменик-директорот на Фондот, Илија Ивановски и Митре Стојановски, претседател на надзорниот одбор на СЗПМ, а со седницата раководеше м-р Илија Адамоски, претседател на собранието на Сојузот.

Пред почетокот на седницата, „СН Осигурителен брокер“ АД Битола одржа презентација на можностите што ги нуди оваа компанија, со која неодамна беше потпишан трипартитен договор за соработка со Фондот на ПИОСМ и Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија. На презентацијата, во името на „СН Осигурителен брокер“ АД Битола зборуваше Хелена Милески, раководителка на секторот за животното и здравствено осигурување. По нејзиното излагање, проследено со видео презентација пред пензионерите, беа поставувани прашања од страна на присутните на кои добија исцрпни одговори.

Потоа на членовите на собранието на СЗПМ им се обрати директорот на Фондот на ПИОСМ, Шаип Зендењи, кој ја истакна добрата соработка со Сојузот, истакнувајќи дека соработката и понатаму ќе продолжи во интерес на сегашните и идни пензионери и им ја честиташе Новата 2020 година, посакувајќи им многу здравје и содржаен живот и во третата доба од животот.

Откако беа усвоени дневниот ред и записникот од 29 март 2019 година со одредени забелешки, за предложена програма за работа на СЗПМ за 2020 година воведно концизно излагање имаше претседателката на Сојузот на здруженијата на пензионерите на Македонија, Станка Трајкова.

- Програмата за работа на Сојузот е значаен документ и затоа е направен обид во неа да бидат содржани сите активности кои по својата содржина се актуелни и, се разбира, се од примарен интерес за пензионерите. Столбови на програмата за работа на Сојузот се јавност, одговорност, толерантност, промотивност и транспарентност и јас како претседателка, заедно со сите вас ќе се трудам овие принципи да се почитуваат. Основни цели кои се предвидени во програмата за работа за 2020 година се:

- следење и проучување на уставните и законските права на пензионерите;

- следење и остварување на правата од пензиското и инвалидско осигурување;

- продолжување на активностите за донесување на Законот за пензионерско организирање;

- следење и унапредување на здравствената заштита;

- следење на прашањата во врска со редовното исплаќање и усогласување на пензиите. По ова прашање беа организирани средби со тогашната министерка за труд и социјална политика Мила Царовска и со тогашниот премиер Зоран Заев, каде што беа истакна-

ти сите потреби кои се од витално значење за корисниците на пензија. Се предложи Закон за измена на Законот за пензиско и инвалидско осигурување во делот на усогласување на пензиите, кое е во постапка на донесување, покрај порастот на трошоците на живот и порастот на БДП да се вклучи и порастот на платите. Во буџетот на државата за 2020 година се предвидени средства за пензиите од 116 милијарди денари, а само за исплата на зголемени пензии за 700 денари, 67 милијарди денари - рече Трајкова.

Потоа, претседателката ги спомна активностите околу волонтирањето, активите на пензионерките, социјалната карта и друго.

Во своето излагање, претседателката посебно истакна дека оваа година стручната служба подготви цеде со податоци на активни пензионери од 15 февруари 2015 година до 30 мај 2019 година.

- Со скопските здруженија се воспоставија контакти за проверка на податоците според местото на живеење и улиците кои припаѓаат на тоа здружение, и утврдените грешки веднаш беа отстранети. Здруженијата од внатрешноста треба да ги проверат податоците и доколку утврдат одредени грешки да ги достават за да се изврши корекција. Стручната служба и понатаму ќе продолжи со обработка на податоците за членството и истите ќе се доставуваат во пократки рокови - нагласи Трајкова.

Претседателката на СЗПМ ги спомна и традиционалните активностите околу одржувањето на 18-та регионална и

10-та јубилејна републичка ревија на песни, музика и игри и 25-тите по ред јубилејни регионални и републички спортски натпревари, како и тоа дека е потпишан протокол за одржување на Балканска спортска олимпијада помеѓу државите Словенија, Србија, Унгарија и Македонија, која треба да се одржи идната година во Србија.

На крајот од своето излагање, претседателката Трајкова на сите присутни им ја честиташе Новата 2020 година, истакнувајќи дека програмата за работа на СЗПМ, иако е обемна и амбициозна, со заеднички залагања на сите ќе биде реализирана.

По исцрпното излагање за програмата, истата беше ставена на располагање, а потоа едногласно усвоена.

За финансиското работење на Сојузот во 2020 година воведно излагање даде потпретседателот на ИО на СЗПМ, Ментор Коку. Тој се осврна на сите точки, при што истакна дека работењето на Сојузот за периодот јануари - септември 2019 година е позитивно со вишок на приход од 550.157 денари.

За работењето до крајот на годината се направени измени и дополнување на финансискиот план за 2019 година, со што се изврши усогласување на приходите и расходите до крајот на годината.

Потоа извештај за работењето на Сојузот даде Митре Стојановски, претседател на надзорниот одбор на СЗПМ, кој рече дека финансискиот извештај реално ја отсликува работата на Сојузот, дека работењето на Сојузот е на-

менско, рационално и економично. Во однос на финансискиот план за 2020 година, Стојановски рече дека приходите и расходите се реално планирани.

По неговото излагање се гласаше поединечно за секој материјал. Истите беа едногласно прифатени.

Потоа се дискутираше по приговор на Дончо Марков од Пробиштип. По оваа точка претседателот на собранието даде кратко образложение за изборот на членовите на извршниот одбор на 29 март 2019 година. Претседателот м-р Илија Адамоски рече дека на првата конститутивна седница е извршен избор на членови на извршниот одбор, во согласност со член 24 алинеја 10 од статутот на Сојузот. Претседателката Трајкова, која беше избрана за претседателка на извршниот одбор на СЗПМ, ги предложи членовите на извршниот одбор и членовите на постојаните комисији. Во согласност со деловникот за работа се гласало за листата, а во таа листа името на Дончо Марков не било.

Потоа претседателот м-р Адамоски предложи да се стави на гласање листата на членови на веќе избраниот извршен одбор од 29 март 2019 година. Се гласаше и истата се потврди со мнозинство гласови, а само 4 члена беа против. Со ова гласање уште еднаш беше потврден составот на извршниот одбор на СЗПМ за периодот 2019-2023 година.

На крајот, претседателот на собранието на СЗПМ, м-р Илија Адамоски, им ја честиташе Новата 2020 година на сите.

Калина С. Андонова

ЗП-ВЕЛЕС

Грижа за почист воздух

Како и во други градови во Македонија, така и во градот Велес имава воздухот е многу загаден. Гра-

ѓаните се жалат, протестираат, но... Не се преземаат или малку се преземаат од одговорните лица нека-

кви мерки против загадувачите како што се некои фабрики чиј чад од оцаците го задушува градот.

Велес по површина е мал град, но секој сака на работа, на училиште или каде било да се вози со својот автомобил. Ако во едно семејство живеат четири полнолетни лица и секој има свој автомобил, сите се

возат поединечно. Во еден дел од нашата држава тоа го викаат „еве, видете ме“. Но тоа сме си ние. И колку да се гушиме во чадот од фабриките, од возилата и од сè друго, ние ќе си тераме по свое.

За да се придонесе за поеколошка средина се погрижи Здружението на пензионери од Велес, кое жи-

мава го исклучи парното греење од Домот и набави климатизери за затоплување, со цел барем малку да се придонесе за почист воздух и поголема грижа за здравјето на сите. Со ова пензионерите сакаат да им дадат пример и на помладите дека само со заеднички напори резултати ќе има и во Велес и во другите градови. **Н.А.**

Предновогодишни пензионерски празнувања

Секоја година пензионерите од сите здруженија-членки на СЗПМ со радост ја пречекуваат Новата година, посакувајќи си сè најдобро, а пред сè добро здравје, а доаѓањето на новата година е повод и за низа хуманитарни акции и донирања. Така беше и овој пат.

Предновогодишна веселба имаше во ЗП-Центар, каде што градоначалникот Саша Богдановиќ им направи чест со своето присуство, а ги поздрави претседателот на ЗП-Центар, Павле Спасов.

Предновогодишната прослава во ЗП-Чаир беше повод да ги угостат штитениците од Дневниот центар за деца и младинци со посебни потреби од Топанско Поле, а на скромната прослава, со пригодни зборови присутните ги поздрави и им посака добро здравје претседателот на ЗП-Чаир, Ментор Ќоку.

Првиот човек на општината Дојран, Анго Ангов, заедно со членови на Здружението на пензионери од оваа општина и со претседателот на ЗП-Дојран, Динчо Бошнаков, беа во посета на пензионери на кои им треба помош за да им донираат новогодишни пакети и помош за претстојните новогодишни и божиќни празници.

Во весело расположение и со прекрасна музика се забавуваа и уживаа пензионерите од повеќе здруженија, а домаќин беше ЗП-Гази Баба. На средбата, претседателот на ЗП-Гази Баба, Ѓорѓе Андонов, во своето поздравно обраќање ги истакна резултатите постигнати во 2019 г. и им ја честиташе Новата 2020 година.

Во клубот на пензионери во Кичево, во организација на

Активот на пензионерките се одржа пречек на Новата 2020 година, кој беше наречен хуманитарен, а собраните средства ги наменија за помош на децата со посебни потреби од градинката „Олга Мицеска“ во Кичево.

Раководството на ЗП-Штип организираше предновогодишна забава за 550 пензионери од повеќе здруженија. Претседателот на ЗП-Штип, Ристо Нетков, ги поздрави присутните и се осврна на успехите во изминатата година, а градоначалникот на Штип, Благој Бочварски, на сите присутни им посака добро здравје во Новата 2020 година.

Претседателот на ЗП-Струга, Милорад Трпоски, на 30 декември 2019 година, по одлука на извршниот одбор на здружението организираше прием за сите струшки пензионери.

Во Клубот на пензионерите беше приреден коктел, а на пензионерите им се обрати претседателот Трпоски, кој им посака многу среќа и добро здравје.

Како и секоја Нова година така и оваа, пензионерите од ЗП-Велес имаа средба со учениците од основните и средните училишта од градот. Комисијата за култура од Здружението распиша конкурс за поетски творби на тема „Моите новогодишни желби“. На победниците им беа дадени пофалници и новогодишни пакетчиња, а Клубот на писатели им подари по една книга.

На предновогодишната средба, поздравувајќи го градоначалникот на општината Аеродром и неговите соработници, претседателот на ЗП-Солидарност-Аеродром, Димитрија Богатиновски, накратко ги информира за организационата поставеност на Здружението, а градоначалникот Златко Марин вети подобрување на соработката според потпишаниот меморандум.

Од дописниците на СЗПМ

ЗП-ГАЗИ БАБА

Хуманоста продолжува

Активот на пензионерки при ЗП-Гази Баба, во пресрет на новогодишните и божиќните празници, а во соработка со Црвениот крст на градот Скопје - Дневен центар за стари лица при „Даре Џамбаз“, реализираа хуманитарна акција. Активистките како и многупати досега докажаа дека имаат висока свест на хуманост, посетувајќи внимание и грижа на луѓето кои не се во состојба да ги задоволат своите елементарни животни потреби и помагајќи таму каде што помошта навистина е добредојдена. Акцијата беше изведена со донирање на храна, средства за хигиена и с то што може да им помогне на најсиромашните семејства кои живеат во тежки услови. Донацијата од шеесет пакети ја доставија во Црвениот крст на градот Скопје, од каде што ќе биде дистрибуирана таму каде што има потреба.

Според зборовите на претседателката на Активот на пензионерки при ЗП-Гази Баба, Магдалена Спиrowsка, хуманитарни акции ќе се организираат и по други поводи, а Активот во рамките на своите

те можности ќе помага на разни начини. – Големiot одзив на нашите активистки е најдобар позитивен пример и показател за постоење на хуманост и солидарност во нашиот Актив. Секако дека тука нема да застанеме и ќе поаѓаме и во иднина. Можеби нашите пензии се скромни, меѓутоа душата и срцето се големи. Оние семејства што немаат тоа што им е потребно, да го имаат за новогодишните и божиќните празници.

Претставничката од Црвениот крст на градот Скопје, Марина Бошњак, зборувајќи пред пензионерките за активностите на Црвениот крст, истакна дека е особено важно да се подаде рака секогаш и секаде кога е потребно да се помогне.

– Особено ми е чест што сум денеска со вас, една убава возраст која е за секоја почит. Многу ви благодарам за вашата солидарност. Сметам дека и понатаму ќе соработуваме и ќе разменуваме искуства. Голема благодарност од Црвениот крст до сите вас - нагласи во својата изјава Бошњак.

Васил Пачемски

ЗП-БИТОЛА

Нов пензионерски клуб во Буково

Буковчани, познати и како печалбари, постојано се гордеат со своите постигнувања и со родното село и пиперката што се нарекува по нивното село. Некогаш во селото имало околу три илјади жители, сместени дури и во трикратни куќи, но денес ги има само 700, меѓу кои околу 170 пензионери. Меѓу нив и повратници од странство кои одлучиле засекогаш да се вратат на старото огниште. Тие со себе донеле и нови навики, и на некој начин, симболично искажано, како да го истакнале авторитетот на домаќинлакот на жителите, а со тоа и имиџот на буковскиот пипер. Токму и заради тоа, пензионерите, поддржани од Здружението на пензионери од Битола, во една од просториите на некогашниот Здружен дом опремија пензионерски клуб, покрај другото и со донации на Михајло Јовчевски, Љупчо Мажевски, Љупчо Чукалевски, Иљо Думаловски, Љупчо Цицковски, Томче Цивкарровски, Пеце Степанулевски, Оливер Брешовски, Игор Мрсковски, Томе Соклевски, Цане Главевски и други.

– За отворање на Пензионерскиот клуб наидовме на разбирање кај сите жители од селото, кои покрај пензионерите, и тие ќе имаат свое катче за другарување и забава – ни рече претседателот на пензионерскиот разгранок, Борис Кушевски, додека, пак, Трајче Ѓоревски - еден од најактивните за отворање на клубот, додава дека во

истиот ќе се спроведуваат и активности за подобрување на животот на пензионерите од селото, тие да имаат посодржаен и поубав живот.

Меѓу повратниците од странство е и Михајло Јовчевски (68), кој цели 50 години бил во Австралија, работел на стотина работни места за конечно да сфати дека животот во родното село, меѓу своите блиски, роднини и пријатели може да биде посреќен и повесел.

Таки како него во Буково има и други пензионери, кои во минатото давале сестран придонес за развојот на културниот и спортски живот. Панџе Коминовски-Пашата, со својот син Боби дале печат во музичкиот живот, Пецо Мондовски ги раководел спортските активности, меѓу кои биле и афирмирани фудбалери и членови кои се занимавале со стрелаштво, а Цане Грбевски, поранешен фудбалер и тренер, сега е претседател на комисијата за спорт при ЗП-Битола. Токму и заради тоа, претседателите на извршниот одбор и на собрание на ЗП-Битола, Томе Димитровски и Крсте Белевски, на свеченото отворање на Пензионерскиот клуб, во своите исказувања пред многубројните присутни истакнаа дека отворањето на овој прв пензионерски клуб при ЗП-Битола ќе биде поттик и во други места да се отвораат пензионерски клубови.

П. Ставрев

ЗП-ДЕБАР И ЦЕНТАР ЖУПА

Незаборавно дружење

Во програмата на Активот на пензионерки при ЗП-Дебар и Центар Жупа, како и според програмата на координативното тело на активни на пензионерки при СЗПМ е планирана соработка со други здруженија и институции. Во рамките на овие активности,

делегација од Активот на пензионерки при ЗП-Дебар и Центар Жупа, а на покана од ЈОИДГ „Брешија“ од Дебар, присуствуваше на свечена вечера на која беа и членови на градинка од Турција. Ова дружење беше по повод успешното завршување на проектот

„ОФР музика“, финансирано од Република Турција со 22.000 евра, а во него учествуваше и нашата земја преку програмата „Еразмус“, како и Литванија. Проектот е финансиран и од ЕУ.

Целта на програмата е откривање на музичките способности кај децата од 3 до 6 години преку откривање на нивната музичка креативност во најраното детство со цел децата да се запознаат со културните наследства и традицијата.

Свечената вечера се одржа во ресторанот „Ураник“ во Дебар. Дружењето беше во одлична атмосфера. Сите беа весели, и пензионерките и воспитувачките од градинките од Дебар и од Турција. Сето тоа беше овековечено со заедничка фотографија за спомен. **Маријонка Уштеленца**

ЗП-ТЕТОВО И ЗП-ГОСТИВАР

Мултиетнички традиционални дружења

Пензионери од дваесетина здруженија-членки на СЗПМ, на вистински начин покажаа убав пример за мултиетничко дружење. Во големата сала на „Арена“ во Тетово, над 450 пензионери се дружеа, ги обновуваа старите пријателства и создаваа нови, докажувајќи дека и во вакви времиња можат и знаат да бидат еден со друг и да ги остават настрана националните и сите други бариери. Сите се дружеа без разлика кој од која вера е или на кој јазик зборува. Впрочем, ваквите мултиетнички средби се реализираат традиционално со години наназад во Тетово и во Сојузот. Така било, така и ќе биде во оваа мултиетничка асоцијација. Секогаш на орото биле сите и се пеело на сите јазици на луѓето кои живеат во нашата земја. Ваквото мислење го сподели и претседателката на СЗПМ, Станка Трајкова, која им се обрати на присутните.

Со сите овие манифестации, во кои бројката на присутни пензионери е голема, се зацврстуваат соживотот и колективноста, пензионерите ги надминуваат осаменоста и депресијата, и се пример за младите генерации како тре-

ба да живеат, не еден покрај друг туку еден со друг, бидејќи тоа е нашата иднина - истакна Трајкова.

Како што е обичај, Стојан Соколовски, претседателот на собранието и Селвер Мемети, претседателот на ЗП-Тетово, во својство на домаќини, ги поздравја присутните на македонски и на албански јазик, порачувајќи им да го чуваат заедништвото, затоа што мултиетничкиот соживот е богатство, и посакувајќи традицијата на заедничко дружење да продолжи и во наредните години.

Традиционална другарска пензионерска вечер се одржа по 24-ти пат и во Гостивар, во ресторанот „Албис“. На другарската вечер присуствуваа околу 280 пензионери од здруженијата: Сарај, Тафталице и Здружението на воени пензионери од Скопје, од Охрид и од Сојузот на синдикати на градот Поградец од Албанија.

Прв на присутните им се обрати претседателот на ЗП-Гостивар, Нијази Џељиќи, домаќин на дружењето. Тој ги поздравил присутните и им посака здравје, долг живот и уште многу години да присуствуваат на вакви дружења. Потоа

присутните ги поздравиле и претседателката на Активот на пензионерки при ЗП-Гостивар, Вадије Зендељи.

Среќата најмногу се чувствува кога се споделува. Најдете време за забава и за уживање во третата доба. Дружете се со пријателите и чувајте го пријателството, бидејќи тоа прави да се чувствувате среќни. И ние како пензионери знаеме да организираме вакви дружења и не дозволуваме никој да ни ги минимизира нашите успеси и резултати - нагласи Зендељи.

Присутните ги поздравиле и Хајруш Чолаку, координаторот на Сојузот на синдикати на градот Поградец од Албанија.

Ваквите организирања се реткост и се за почит. Посакувам нашата соработка да продолжи и во иднина - рече Чолаку.

На пензионерската вечер се пееја песни на сите јазици кои се зборуваат на овие простори и се веселеа сите заедно, без разлика кој од која вера е и на кој јазик зборува. Сите беа среќни и весели, а оваа вечер ќе ја паметат долго.

С.Ди В.З

ЗП-ТАФТАЛИЦЕ

Распеаниот економист Зоран Јовановски

По завршувањето на основното образование и по краткиот престој во средното училиште „Владо Тасевски“, школувањето го продолжил во гимназијата „Кочо Рацин“, недалеку од мојот дом. Учев посветено и со љубов, првиот клас го завршил со одличен успех. Тогаш родителите ми купија гитара. Тоа беше мојот најмил подарок. Гитарата беше изворот на мојата љубов кон музиката. Кога набргу станав еден од најмладите членови на КУД „Григор Прличев“ од Горче Петров, од мене немаше посреќно момче. Народните, изворни песни и ора го открија богатството на македонскиот дух, на родољубието како симбол на приврзаност кон сè што е наше, македонско, но и пошироко - кон сè што е човечко и за човекот. Така, со неизмерна желба и занес станав член и на игроорните ансамбли како инструменталист. Приказната за волшебната моќ на музиката доби нова, убава содржина. Во 1988 година дипломирав на Економскиот факултет во Скопје и од наредната 1989 година, па сè до пензионирањето во 2018 година работев во Комерцијална банка од Скопје - раскажува Јовановски.

И така, времето си тече, економистот е во пензија, но музичарот не. Впрочем, уметноста не признава пензија. Тој и натаму пее и свири со својата гитара. Настапите со одбрана група по крајбрежјето на Јадранско Море од 1985 до 1989 година се само убав спомен. Но многубројните свирки по разни поводи и сега продолжуваат, збогатени со учество на сите активности во рамките на ЗП-Тафталице. Неговиот придонес беше видлив и на настапот на пејачката група на регионалните смотри во Тетово изминатата година, со песните „Таму долу во Битола“ и „Јас те пратив Калино“, но и со соло-настапот со песната „Една песна јас да запам“, во придружба на професорката Станка Петковска на хармоника.

Ја поздравувам грижата на нашата пензионерска организација за негување на нашето фолклорно богатство. На регионалните и на републиката ревија на песни, музика и игри учествуваат стотици песнопојци, инструменталисти и игроорци. Тоа е прекрасно, но предлагам културно-забавниот живот во здруженијата уште да се збогати, меѓусебните контакти на здруженијата да бидат почести, како и посетите на старечките домови и на дневните центри. Секогаш може повеќе и подобро - со сета своја скромност констатира и предлага искусниот музичар Зоран Јовановски. П. Миленкоски

Има луѓе кои привлекуваат со својата верина и оптимизам. Тие секогаш се подготвени за разговор, да слушаат и да бидат слушани, да предложат или да прифатат туѓ предлог. И секогаш со насмевка на лицето како израз на внатрешен спокој и подготвеност со другите да се сподели радоста преку збор и песна. А таа песна е нивното богатство што им го подаруваат на сите со кои се дружат. Кога тие креативни луѓе го разубавуваат денот на пензионерите, чиј неразделен дел се и самите, нашата честитка до нив е двојно позначајна.

Еден од тие луѓе е и Зоран Јовановски, економист, вљубеник во музиката, писател на песни и гитарист, кој еднакво ја сака народната музика, но и забавните рефрени, а е неразделен од гитарата. Учесник на регионалните ревији на песни, музика и игри, тој е еден од главните носители на музичките активности во ЗП-Тафталице, а истовремено активен член на разгранокот Влае. Кога музиката се вселила во неговото срце? Кога почнала фолклорната ризница да го облагородува и да го исполнува со радост? Одговорот го кријат неговите рани години.

ЗП-ПРИЛЕП

Промовирана книгата „Плетвар - десетте години по војната“ на Благоја Спиркоски

„Ој Плетваре, село мое мило, меѓу планините Селечка и Бабуна гнездо што си свило“

Со рецитирање на песната „Плетвар“ на внуката на Благоја Спиркоски, со која започнува неговата книга, започна и промоцијата на ова дело во преполната сала на Клубот на пензионерите во Прилеп. Интересна замисла за една необична промоција на вистински убаво и исто така интересна и блиска за читателите книга на овој професор по педагогија, инаку мошне активен пензионер во прилепското здружение, претседател на комисијата за културно-забавен живот при ЗП-Прилеп и член на истоимената комисија при СЗПМ, роден во 1943 година во селото Плетвар, близу Прилеп. Потоа, по три настани имаа двете КУД при ЗП-Прилеп, „Пенка Котеска“ и „Пензионер“. Со убави зборови за авторот на оваа книга се обрати и промоторот на книгата, новинарот Тачко Локвенец.

Како по некое правило, секое плетварско семејство дава личност доволно воспитана, освестена, храбра и истрајна да тргне во белиот свет, освојувајќи највисоки образованија со кои ќе остави траг на широките македонски, балкански, европски и светски простори. Тоа што го запишал Спиркоски во оваа книга е најпосакуваното четиво и за нашиот македонски идентитет. Во неговите записи за Плетвар не е ништо маргинализирано. Напротив, сè е во функција на животот, победата, поразот и опстанокот на плетварецот - посочи Локвенец.

Свои видувања за ова дело искажа и актерот Благоја Ивчески. Тој, меѓу другото, кажа дека во

книгата „Плетвар - десетте години по војната“ има доста статистички, фактографски и демографски податоци, и не е само тоа, во книгата два конци поаѓаат од срцето - црвен и црн, и оттука Спиркоски ја влече својата приказна за Плетвар. Во неа авторот пишува за сè што видел, слушал и забележал во детството. Во книгата има многу емотивни моменти. Во неа авторот како да вели „тоа бев јас, ова се моите спомени за моето родно место Плетвар“.

Видно возбуден од убаво искажаните зборови, а и од големото присуство на повеќе од двесте пензионерки и пензионери, авторот Благоја Спиркоски им се заблагодари на сите присутни и, како што рече така и направи, на сите им подари по еден примерок од книгата.

Јас си ја сакам татковината, го сакам нашиот јазик, нашите песни, но е необјаслива мојата поврзаност кон сè она што е поврзано со Плетвар, мојот прв дом, мојот двор, моето гумно, мојата река Рекче, мојата чешма „Чешма“, моите ливади под селото, сретсело, собирното место на говедата на Дервен, селското корзо, камењата за седење на младите пред чешмата, Домот, библиотека-та, читалната, училиштето, најблиското ритче Кукулатка, излетничкото место Бозовец и друго. Нашата врска со околината е духовна. Ако се погледне длабоко во природата, таму ќе се најдат одговорите за сè. Ете затоа сакам тоа да го кажам, да запишам што се случуваше, да го кажам она што го носев во мене и околу мене во првите десет години по Втората светска војна. Сакам да оставам пишана трага за моето родно место, за мојот Плетвар, за спомените, бидејќи времињата минуваат, а само пишаното останува - рече Спиркоски.

К. Ристески

ЗП-ШТИП

Пензионерката Лилјана Панова прогласена за најдобра читателка

Во НУ-УБ „Гоце Делчев“ во Штип, секогаш на крајот од годината се прогласуваат најдобрите читатели во повеќе категории: ученици, студенти, вработени, невработени, лица со инвалидитет и активни читатели-пензионери. Модераторка на настанот беше Соња Манева, која изрази задоволство дека сè уште активно се чита.

Како библиотека сме снабдени со голем број книги од сите жанрови, од домашни и странски автори, застапени се и роднокрајните автори, има стручна литература и многу документи за истражувачите – рече Манева.

Гордана Горгиева, библиотекарка на детското одделение, се наврати на патот на книгата од пергамент до денес во електронска форма, која се заканува на книгата, но која постоела и постои како незаменлива форма кај младите и кај возрасните читатели.

Сузана Стојанова, библиотекарка на возрасното одделение, рече дека ова е проект поддржан од Министерството за култура и дека пензионерите се активни читатели.

Оваа 2019 година, за пензионер-рекордер во читање е прогласена Лилјана Панова, која во континуитет позајмува книги од библиотеката и

е активна читателка. Таа припаѓа во категоријата поединец читател, а имаме и семејни пакети каде што цело семејство позајмува книги за само 350 денари – истакна Стојанова.

На крајот пред присутните се обрати и читателката-рекордер.

Се пензионирав во 2003 година од Стопанска банка и оттогаш не престанав да читам. Читам и понекогаш посегнувам и по пенкалото да напишам некој стих. Читам сè, а најомилен автор ми е Паело Куељо. Среќна сум што ја добив оваа награда, читањето ми е пасија уште од училишните денови, а со пензионирањето имам повеќе време да се дружам со книгата, таа ми е најдобар другар. Јас и моите внуци ги насочувам да читаат – истакна Панова, заблагодарувајќи се за прогласувањето.

Победниците читатели-рекордери добија подароци од библиотеката и од директорот Зоран Костовски. Тој не го криеше задоволството што библиотеката има голем број читатели, од најмлада до највозрасна категорија и дека активно се чита и во пензионерските денови, изразувајќи надеж дека овој тренд ќе продолжи и во 2020 година.

Ц. Спасикова

ЗП-ДЕМИР ХИСАР

Пет децении заеднички живот

Ви пренесуваме приказна за љубовта и приврзаноста, приказна за една брачна заедница која ќе ни покаже дека љубовта поставена на верно и пожртвувано другарство опстанува за навек.

-Еден на друг си веруваме, се бодриме, се почитуваме. Ја завршуваме годината и веднаш заеднички планираме што и како ќе работиме во наредната. Секогаш сме тука еден за друг - ни велат Крсте и Трена Стојановски од Демир Хисар.

Веќе одминуваше денот и само што почна да паѓа првиот јануарски снег кога се упативме во домот на Стојановски, во населбата Мургашево. Куката скромна, на два ката, лепенка со куката на внуците на Крсте, со мал, но убаво среден и чист двор. Со макотрпна, но чесна работа, заеднички ја изградиле во далечните шеесетти години на минатиот век. Ме пречекуваат со полна трлеза, впрочем, како што се дочекуваа гостин од Здружението на пензионери, а и како што им прилега на овие добри домаќини. Слават голем животен jubилеј, затоа што да се живее во хармоничен брак подолго од половина век - не е мала работа.

Крсте има 77, а Трена 69 години, но велат дека уште се чувствуваат како првиот ден кога се запознале, па дури и уште повеќе се сакаат, а петте децении им поминале во еден миг. Од заедничкиот брак имаат 3 ќерки, 1 син, 11 внуци и 7 правнуци. Се запознале на играчка, кои во тоа време биле многу популарни и секој викенд се одржувале по селата. Се знаеле кратко време, но доволно долго за да сватовите пеш, преку с. Лесково, тргнат по невеста во с. Бошпа. Крсте е витален за негови-

те години, добар сосед и почитуван во неговото Мургашево. Роден е во опеаното во песните, славното Брезово. До неговата 16-та година живее и се школува во Демир Капија и Скопје, а потоа заедно со својата фамилија се доселува во Демир Хисар, каде што живее и денес, со сопругата Трена и синот Марјанче, актуелниот градоначалник на општината Демир Хисар. По отслужувањето на воениот рок, Крсте веднаш се вработува во ЈП „Комуналец“, каде што го поминува целиот свој работен век, цели 40 години, како водоинсталатер и одржувач на градскиот водовод.

- Тоа беа тешки времиња за живот и за работа. Сега сите цевки и материјали за работа се од пластика и составувањето е полесно и побрзо. Нема село каде што немам наместено цевки за вода, а горд сум што учествував во изградбата на градскиот водовод и на целата водоводна мрежа во градот. Тогаш немаше возила, одевме пеш од селото во село, од куќа во куќа - ни раскажува Крсте.

За разлика од него, пак, Трена е типична македонска домаќинка, но и таа, покрај домашните об-

врски, 25 години од својот работен век ги поминала во тутунскиот гигант „Југотутун“ и во текстилната конфекција „Дехитекс“.

- За четирите деца да се одгледаат, школуваат и изведат на прав пат, покрај работите што ги имавме и двајцата, со години работиме и земјоделство. И на овие години садиме тутун, а имаме и голема бавча со пченка, компир, пипер, грав - ни вели Трена.

Заедно поминале многу премрежиња, но секогаш заедно делеле се, и добро и лошо. Во што е тајната на нешто што трае 55 години? И Крсте и Трена не знаат, но опкружени со децата и со внуците велат дека постојат едноставни причини поради кои толку долго и убаво траат.

- Секогаш добро се согласуваме и сè решаваме со убав збор и на убав начин - велат во еден глас.

И двајцата, со виталност и работливост и прикосат на староста и не се предаваат. Среќни се што се помеѓу најдолговечните брачни двојки во својот град и успешно ги покажуваат вистинските фамилијарни вредности кои и денес сè уште постојат и за кои вреди да се живее.

З. Стевановски

ЗАПИС ОД ПОТШАРПЛАНИНСКОТО СЕЛО ВАРВАРА

Рај за пензионери

Потшарпланинското село Варвара е вистински рај за пензионери и постари лица. Расположено е во живописна околина каде што куќите и викендиките се градени на благи височинки, со бујна костенова вегетација и питома околина каква што може да се посака. Кога ќе се погледне од сообраќајницата Тетово - Јајинце, на седум-осум километри од Тетово, погледот завршува во повеќегодишни дрвја низ кои куќите речиси и да не се забележуваат. А кога намерникот ќе се искачи до објектот на некогашното училиште, кое е во заеднички двор со црквата „Св. Петка“, пред себе Тетово и најблиските села од Долни Полог речиси и не се гледаат поради загадениот воздух и маглата, кои создаваат видик како да се потонати во некое езеро. Горе, во Варвара, на надморска височина од 820 метри, како да е „друг свет“, или како што ќе ви речат локалните жители или други посетители, како да се наоѓате во рајот. Чист воздух, чиста околина над која надвиснуваат само патеките кон Плоча, Ѓенов камен и другите локалитети кон врвовите на Шара.

Во Варвара има шест постојани жители, сите во повозрасни години и пензионери, брачни другари кои овде го „продолжуваат“ својот здрав живот. Среќко Ангелковски со својата сопруга има само потекло од Варвара. Живее во Белград и во други места на поранешна Југославија, а кога се пензионирал одлучил да се врати на тетовското огниште - ја рено-

вирал старата дедова куќа и решил да го поедностави пензионерскиот живот. Постојани жители на Варвара се и брачните другари Стојчевски и Блажевски, сите пензионери. Стојко Стојковски, роден варваранец, го сретнавме во неговата реновирана куќа. Ни рече дека иако е постојан жител на Тетово, секој слободен миг е во Варвара. А слободни денови има на претек, зашто и тој и неговата сопруга уживаат во пензионерските години.

Жителите на Варвара и оние што постојано живеат тука, а и другите, велат дека никогаш немале некои амбиции да развиваат селски туризам. Сепак, одлучиле и со помош на УСАИД го реновирале старото училиште, приспособувајќи го во соби за спиење, простор за подготовка на јадење, уреден двор со можност за престој во летните денови. Сега, по петнаесетина години од реновирањето, ќе ви речат дека во четирите спални соби годишно ноќеваат по околу 200 посетители од други места, а годишно во Варвара престојуваат и по 5.000 луѓе од разни места на земјата, претежно пензионери. Грижата за одржување на објектот и на околината е главно на Миле Серафимовски, претседател на месната заедница, кому му помагаат најмалку уште двајца иселени варварани.

Во Варвара најдовме податок дека спаѓа во редот на старите населби од пред десетина века. Домаќините ни рекоа дека првиот попис бил на-

правен во 1462 година, според кој во Варвара имало 15 куќи. Во својата книга „Полог - антрополошки проучувања“, Јован Трифуновски, некогашен член на Српската академија на науките и уметностите, забележал дека „во 1947 година Варвара имала 40 куќи“. Истиот автор наведува дека „пред осумдесетина години од Варвара се иселиле повеќе од 50 семејства“. Денес авторот тврди дека има 60 куќи, во кои се и дваесетина викендикчи. Освен староседелци, овде свои живеалишта изградиле и доселеници од Тетово, од повеќе тетовски села, а пред с од Теарце, Стенче и други. Во Варвара има неколку цркви. Во „Студенец“, во 2006 година им зборувал архимандритот Га-

врило од Шик (Сремска епархија), кој при посета на им рекол дека „овде имате извор на света вода и таа ќе биде повод да ви доаѓаат луѓе не само од Македонија, туку и од странство“. Српскиот архимандрит бил и наредната година и подарил 2.000 евра. Посетителот од Данска, Фриц Хруминар, учествувал со 70 отсто од трошоците за средување на „Студенец“ и бил прогласен за почесен жител на Варвара. Ова село е еднакво привлечно во текот на целата година. И кога има снег - зимата е блага, а преку лето горештините се надминуваат со доживувања во природа. Токму тоа е и повикот за пензионерите и старите лица да престојуваат во прекрасната Варвара.

Гојко Ефтоски